خبر‌ویژه

کنترل نرخ ارز در گرو افزایش عرضه

معاون اسبق بانک مرکزی اظهار داشت: نزدیک شدن نرخ ارز نیمایی به نرخ بازار آزاد و امکان فروش ارز صادراتی به نرخ بازار آزاد سیاست درستی است که البته به معنای تک نرخی شدن ارز نیست چراکه این سیاست زمانی می‌تواند به اجرا برسد که منابع کافی وجود داشته باشد. سیدعلی با اشاره به سیاست تزریق ارز به بازار افزود: به انتخابات ریاست جمهوری امریکا نزدیک هستیم، بحث برگشت منابع از عراق یا تسویه بخشی از بدهی‌ها از کره و چین مطرح است. اگر عرضه‌ای در بازار صورت بگیرد، کمک می کند تا بازار به صورت محدود کنترل شود.وی تاکید کرد: مساله این است که وقتی صادرکننده می‌تواند ارز خود را با نرخ بازار بفروشد این خودش عرضه ارز را زیاد می کند و هم تعهد ارزی صادرکنندگان برطرف خواهد شد.

اخبار

کاهش ۴۷ هزار واحدی شاخص بورس

شاخص کل بورس روز گذشته روندی نزولی به خود گرفت و بیش از ۴۷ هزار واحد کاهش یافت. به گزارش ایسنا، معاملات بازار سرمایه در حالی به پایان رسید که شاخص کل با ۴۷ هزار و ۲۴۷ واحد کاهش در رقم یک میلیون و ۶۲۵ هزار واحد ایستاد. شاخص کل با معیار هم‌وزن نیز با ۵۶۱۷ واحد کاهش رقم ۴۲۲ هزار و ۸۰ واحد را ثبت کرد. معامله‌گران یک میلیون معامله به ارزش ۹۰ هزار و ۷۱۸ میلیارد ریال انجام دادند. در این بازار فولاد مبارکه اصفهان، صنایع پتروشیمی خلیج فارس، ملی صنایع مس ایران، س نفت و گاز پتروشیمی تامین، بانک ملت، معدنی و صنعتی گلگهر و سرمایه گذاری غدیر نسبت به سایر نمادها بیشترین تاثیر منفی را روی بازار گذاشتند. شاخص کل فرابورس نیز با ۳۰۳ واحد کاهش رقم ۱۷ هزار و ۸۱۶ واحد را ثبت کرد. معامله‌گران این بازار ۷۰۸ هزار معامله به ارزش ۳۶ هزار و ۵۵۴ میلیارد ریال ثبت کردند. پتروشیمی مارون، سنگ آهن گوهرزمین، هلدینگ صنایع معدنی خاورمیانه و پلیمر آریاساسول نسبت به سایر نمادها بیشترین تاثیر منفی و در مقابل بیمه پاسارگاد، پتروشیمی زاگرس و سرمایه گذاری صبا تامین نسبت به سایر نمادها بیشترین تاثیر منفی را روی فرابورس گذاشتند.

افزایش نرخ سود سپرده های بانکی ناجی نقدینگی

یک تحلیلگر اقتصادی ضمن بررسی دلایل رشد نقدینگی و پایه پولی، گفت: مردم با افزایش چمشگیر بازدهی بازار سرمایه و کاهش نرخ سود سپرده‌های بانکی نسبت به سال‌های گذشته، دیگر تمایلی به نگهداری ریال ندارند و آن را در بازارهای سرمایه، خودرو، مسکن و... به دارایی تبدیل می کنند؛ بنابراین در این شرایط بهتر است نرخ سود سپرده‌های بانکی افزایش قابل ملاحظه‌ای پیدا کند تا ناجی نقدینگی باشد. کامران ندری در گفت‌وگو با ایسنا، درباره دلایل رشد نقدینگی، اظهار کرد: در حال حاضر دلیل عمده رشد نقدینگی، کسری بودجه و تکالیف مستقیم یا غیرمستقیمی است که دولت یا مجلس برای بانک‌ها تعیین می کنند. علاوه براین، افزایش ذخایر خارجی بانک مرکزی برای تامین کسری بودجه از منابع صندوق توسعه ملی نیز موجب افزایش پایه پولی شده است. وی افزایش تنخواه دولت را بر افزایش رشد پایه پولی موثر دانست و گفت: از ابتدای سال تکالیفی برای بانک‌ها چون اعطای تسهیلات کرونایی، خرید اوراق دولتی، پرداخت ودیعه مسکن محول شده و الزام بانک‌ها به کاهش نرخ سود سپرده قانونی، عواملی است که بر رشد نقدینگی به خصوص افزایش ضریب فزاینده پول تاثیر گذار بوده‌اند.

ریز موجودی کالای اساسی در بنادر

آنطور که معاون فنی گمرک ایران می گوید، در حال حاضر حدود ۳.۵ میلیون تن کالای اساسی در بنادر وجود دارد که با تسهیلات در نظر گرفته شده حدود ۲.۷ میلیون تن از آنها شامل پنج قلم کالایی امکان ترخیص فوری دارند. مهرداد جمال ارونقی در گفت‌وگو با ایسنا، آخرین وضعیت موجودی کالای اساسی در هشت قلم کالا در بنادر را تشریح کرد و در این رابطه توضیح داد: از چندی پیش طی توافقات صورت گرفته بین دستگاه‌های ذیربط این امکان فراهم شد تا پنج کالا بدون کد رهگیری ترخیص شوند. وی با بیان اینکه برای انجام تشریفات گمرکی و ترخیص کالا، ارائه کد رهگیری بانک مرکزی که نشان‌دهنده تائید منشأ ارز است، الزامی خواهد بود، افزود: اما با تسهیلاتی که برای ترخیص سریع کالاهای اساسی پیش‌بینی شد، صاحبان کالاهای ذرت، جو، سویا، دانه‌های روغنی و روغن خام برای ترخیص نیاز به دریافت کد رهگیری بانک نداشته و می‌توانند برای انجام تشریفات گمرکی و ترخیص سریع کالاهای مذکور اقدام کنند.

۱۰۰۰ ملک مازاد دولت امسال فروخته می‌شود

مدیرکل اموال دولتی و اوراق بهادار وزارت امور اقتصادی و دارایی گفت: در راستای قانون بودجه اجازه ورود به اموال مازاد دولت داده شده و توانستیم ۱۰۰۰ ملک را به ارزش برآوردی ۶ هزار و ۶۰۰ میلیارد تومان شناسایی و فروش آن را مصوب کنیم. فاطمه وظیفه دادگر مدیرکل اموال دولتی و اوراق بهادار وزارت امور اقتصادی و دارایی افزود: قریب به یقین هیچ کدام یک از این املاک استفاده نمی شده و مازاد مطلق بوده است. سال‌های سال متروکه بوده و پرت مانده است. این املاک با ارزش نیستند و مثلاً ۵۰ سال است که بلااستفاده مانده که شامل مدارس و خانه‌های بهداشت متروکه و نظایر آن است.

«اسکناس» بررسی کرد

انتظارات تورمی روی دور تند

گروه اقتصاد کلان: ریزش سنگین شاخص بورس و بالا رفتن مداوم نرخ طلا و ارز در کنار هجوم مردم برای خرید خودرو و بروز رفتارهای سفته بازانه در بازارهای مختلف، بدون شک معلول حجم بالای نقدینگی و نیز سیاست های غیرقابل اعتماد مسئولان است. به گزارش «اسکناس»، در هفته های گذشته بارها مشاهده شد هر بار رئیس جمهور درباره بازار سرمایه اعلام نظر کرد، بازار ریزشی شد و از طرف دیگر هر بار موضع گیری همتی رئیس کل بانک مرکزی هم نرخ ارز را افزایش داد! بر این اساس واضح است که میان حرف و عمل مسئولان تضاد وجود دارد و به نوعی رونق گرفتن دلالی و سوداگری ریشه در همین سیاست های غیرقابل اعتماد است. براساس این گزارش، این روزها طیف وسیعی از کارشناسان و ناظران بازارهای مختلف ابراز کرده اند که شعله ور شدن آتش انتظارات تورمی و سردرگمی مردم در واقع همان جهت گیری های بی حساب دولت است.

■ **مردم به سیاست های دولت اعتماد ندارند**

در این ارتباط، استاد اقتصاد دانشگاه الزهرا اظهار داشت: ۷۰ درصد نقدینگی در بازار سرمایه زیر ۱۰ میلیون تومان و متعلق به دهک های پایین جامعه است که پس انداز خود را از روی اعتماد به دولت وارد این بازار کرده‌اند اما این گونه اختلافات موجب تردید در آنها می کند. وی ادامه داد: شاید برخی‌ها بر تاثیرات تورم از کانال بازار سرمایه اشاره کنند اما باید توجه داشت که این تورم با وقفه یک یا دو ساله در زندگی مردم ظاهر می‌شود اما اگر این نقدینگی وارد بازارهای دیگر می‌شد تورم آنی بروز می کرد. استاد اقتصاد دانشگاه الزهرا با اشاره به تاثیر اختلافات در ارائه صندوق ای تی اف دوم بر اعتماد مردم اظهار داشت: مردم از این صندوق ها به نوعی استقبال کردند اما دوگانگی در رفتار مسوولان و اختلاف بین وزارت اقتصاد و وزارت نفت باعث شد تا کمی مردم دلسرد شوند. باید توجه داشت که ۷۰ درصد نقدینگی مختلف اظهار داشت: برای تجزیه و تحلیل این موضوع باید سه رکن اصلی یعنی عملکرد دولت، انتظارات مردم و عوامل بیرونی را مورد بررسی قرار داد. در مورد عملکرد دولت؛ رفتار و عقلانیت دولت حاکم به گونه‌ای بوده که در جامعه یک دوئیت، ایجاد کرده است یعنی عدم اطمینان را در جامعه حاکم و اعتماد مردم از دولت سلب شده است. از همین روست که تاثیر سیاست‌های پولی، مالی و تجاری کارآیی لازم را ندارد چون این سیاست‌ها باید از سوی مردم پذیرفته شود. وی ادامه داد: دولت در سیاست‌های اعمال شده صداقتی از خود نشان نداد که آشکارا قابل مشاهده است و مصداق بارز آن بازار سرمایه است این بازار توانست حجم عظیمی از نقدینگی را جذب کند که در دوره‌های قبل چندین برابر شده بود. شاید یکی از سیاست‌های مورد قبول دولت همین رونق بازار سرمایه بود و مردم نیز به آن اعتماد کردند و نقدینگی که می‌توانست ویرانگر هر بازاری باشد روانه بورس شد. وی ادامه داد: شاید برخی‌ها بر تاثیرات تورم از کانال بازار سرمایه اشاره کنند اما باید توجه داشت که این تورم با وقفه یک یا دو ساله در زندگی مردم ظاهر می‌شود اما اگر این نقدینگی وارد بازارهای دیگر می‌شد تورم آنی بروز می کرد. استاد اقتصاد دانشگاه الزهرا با اشاره به تاثیر اختلافات در ارائه صندوق ای تی اف دوم بر اعتماد مردم اظهار داشت: مردم از این صندوق ها به نوعی استقبال کردند اما دوگانگی در رفتار مسوولان و اختلاف بین وزارت اقتصاد و وزارت نفت باعث شد تا کمی مردم دلسرد شوند. باید توجه داشت که ۷۰ درصد نقدینگی در بازار سرمایه زیر ۱۰ میلیون تومان و متعلق به دهک‌های پایین جامعه است که پس انداز خود را از روی اعتماد به دولت وارد این بازار کرده‌اند اما این گونه اختلافات موجب تردید در آنها می کند. وی افزود: باید توجه داشت که بازار مالی ما عمق لازم و آگاهی مالی کافی را ندارد که بتواند ریسک را تحمل کند پس هرگونه اختلافی موجب کوچ نقدینگی از این بازار به بازارهای موازی مانند ارز، خودرو، طلا، مسکن می‌شود که افزایش تقاضا در آنها تورم آنی را به جامعه تحمیل می کند که بنوعی در هفته‌های اخیر مشاهده می کنیم. این اقتصاددان با اشاره به تاثیر انتظارات مردم در شکل گیری تورم موجود اظهار داشت: این انتظارات به نوعی ریشه تاریخی دارد و مردم بر اساس سیاست‌های دولت، به این ایمان آورده‌اند که اگر قیمت‌ها افزایش یابد دیگر کاهش نمی‌یابد. در این صورت اثر گذاری هر سیاستی در راستای کاهش تورم خنثی می‌شود. وی ادامه داد: نباید فراموش کرد بین مردم و حاکمیت یک قرارداد اجتماعی حاکم است که مفاد آن بر اساس اعتماد به یکدیگر اجرا می‌شود. اما برخی سیاست‌ها این اعتماد را از بین می‌برد مثلا وقتی ارزش پول ملی کاهش می‌یابد با کاهش دارایی‌های مردم این قرارداد اجتماعی تضعیف می‌شود و در نهایت انتظارات تورمی شکل می گیرد که در غیاب نظارت، قدرت قیمت گذاری دلبخواه باعث جهش قیمت‌ها می‌شود.

خبر

استمرار رایزنی‌های ارزی با کشورهای خارجی

همتی درباره گشایش‌های ارزی گفت: در حوزه بین‌المللی رایزنی‌های ما در بعضی کشورها در آستانه ثمردهی است و از طرف دیگر میزان صادرات نفت و فرآورده‌های آن بهتر شده و روند بازگشت ارز صادرکنندگان سرعت گرفته است که هر سه این عوامل تأثیرات مثبتی خواهند داشت. عبدالناصر همتی در جلسه دوره‌ای خود با مدیران عامل بانک‌ها ضمن تقدیر از عملکرد شبکه بانکی در مقوله‌های کنترل نقدینگی، بازار بین بانکی، پرداخت تسهیلات مبارزه با کرونا، قرض‌الحسنه ازدواج جوانان و خصوصاً بخشهای پیشران و صنایع کوچک و متوسط، بر لزوم تداوم انسجام و حمیت در همه ارکان اقتصادی کشور برای مواجهه موفقیت‌آمیز با شرایط جنگ اقتصادی تأکید کرد. عبدالناصر همتی به وضعیت نرخ ارز در روزهای اخیر اشاره کرد و گفت: آمریکا تمام تلاش خود را در این روزها به خرج داده است و نهایت جنگ روانی و فشار آنها، همین شرایطی است که این روزها شاهد هستیم. وی ضمن اشاره به اخبار ناشی از گشایش‌های ارزی گفت: در حوزه بین‌المللی رایزنی‌های ما در بعضی کشورها در آستانه ثمردهی است و از طرف دیگر میزان صادرات نفت و فرآورده‌های آن بهتر شده و روند بازگشت ارز صادرکنندگان سرعت گرفته است که هر سه این عوامل تأثیرات مثبتی خواهند داشت. برهمین مبنا از بانک‌ها هم می‌خواهیم به انتقال و در دسترس قرار دادن منابع ارزی برای نیازهای تعریف‌شده ادامه دهند. رئیس شورای پول و اعتبار تأکید کرد: آنچه نظام بانکی در شرایط مبارزه با کرونا انجام داد یک اقدام تحسین برانگیز بود که توانستند در همان ابتدای شیوع کرونا ۲۳ هزار میلیارد تومان تسهیلات در اختیار خانوارهای یارانه‌بگیر قرار دهند و همین امر قدردانی رئیس جمهوری را به‌دنبال داشت. رئیس کل بانک مرکزی ضمن برحذر داشتن بانک‌ها از رشد بی‌محابای ترازنامه افزود: بانک‌ها باید به گونه‌ای عمل کنند که رشد ترازنامه‌شان را متناسب با وضعیت ترازنامه و ریسک بانک تنظیم کنند و به بانک مرکزی برای کنترل نقدینگی کمک کنند. همتی با اشاره به عملکرد بانک‌ها در خصوص تسهیلات تکلیفی خرید تضمینی گندم گفت: بانک‌ها تاکنون ۸ هزار و ۵۰۰ میلیارد تومان در این زمینه پرداخت کرده‌اند که تا رسیدن به نقطه هدف و پایان این تکلیف، راه زیادی باقی نمانده است.

تبعات وحشتناک فروپاشی اقتصاد ترکیه

گروه اقتصاد کلان: موسسات مالی غرب باید از بحران اقتصاد ترکیه بترسند. شاید مشکلات اقتصادی ترکیه به خودش مربوط باشد ولی می تواند به اروپا راه یافته و برای غرب هم چالش ایجاد کند. در گزارشی در روزنامه آلمانی «دی ولت» باعنوان «اردوغان متحدان قدرتمندی در اروپا دارد» آمده است: مشکلات فعلی اقتصاد ترکیه شاید مربوط به خودش باشد ولی می تواند به اروپا هم راه یافته و برای غرب هم ایجاد چالش کند. نویسنده در این گزارش می نویسد: «موسسات مالی اروپا باید از فروپاشی اقتصاد ترکیه بترسند. بسیاری از این موسسات هنوز هم میلیاردها یورو در این کشور سهیم هستند بنابراین غرب چیزهای زیادی برای از دست دادن دارد. به این ترتیب، اجرای تحریم ها سخت تر و قدرت رئیس جمهور ترکیه تقویت می شود». علی رغم تخلفات مداوم ترکیه و تهدیدهای آن علیه کشورهایی مثل یونان و قبرس که عضو اتحادیه اروپا هستند، روابط اقتصادی نزدیک با غرب اروپا مخصوصا آلمان، اجرای تحریم ها را برای اروپا سخت می کند. در گزارش روزنامه دی ولت آمده است: «در نگاه اول به نظر می رسد رجب طیب اردوغان کاملاً در برابر قدرت بازارها که نظر خوبی نسبت به او و سیاست هایش ندارند، تنهاست. ولی بازیگران قدرتمندی هستند که به طور مستقیم از وی حمایت می کنند چون سرنوشت مشترکی با او دارند». نویسنده این گزارش که یک متخصص مسائل مالی است ادامه می دهد: «بانک های اروپایی پس از چهار سال از بحران مالی ترکیه هنوز هم با سرمایه گذاری میلیاردها یورو در اقتصاد این کشور سهیم هستند. موسسات مالی غرب باید از بحران اقتصاد ترکیه بترسند. شاید مشکلات اقتصادی ترکیه به خودش مربوط باشد ولی می تواند به اروپا راه یافته و برای غرب هم چالش ایجاد کند. بنابراین اروپایی ها باید در اجلاس اتحادیه اروپا در اواخر سپتامبر، حین گفتگو در مورد تحریم های احتمالی علیه آنکارا، حواسشان به بانک های خودشان باشد.

اثر حداقلی تحریم های جدید بر اقتصاد

■ **ادامه از صفحه یک**

...این تصمیمات جدید تحریمی به جز یک شوک روانی کوتاه و گذرا تاثیر دیگری نخواهد داشت. نتیجه این فعل و انفعالات یک واکنش روانی کوتاه و گذرا خواهد بود، با فرض بر اثر گذاری عملیاتی و اقتصادی تحریم‌ها خود به خود ممکن است مقداری نرخ ارز متاثر شود و موثرترین عامل رشد بازار سرمایه هم افزایش نرخ ارز بوده است. بنابراین سود عملیاتی شرکت‌ها که براساس نرخ‌های بین المللی کار می کند افزایش می‌دهد. اثر تحریم‌های جدید بر بازار خنثی خواهد بود، در جریان وضع تحریم‌های جدید، یک اثر منفی بایت جو روانی و یک اثر روانی مثبت بابت افزایش نرخ ارز وجود دارد در نتیجه می‌توان گفت این دو اثر هم را خنثی می کنند. در شرایط حاضر بازار سرمایه بدون توجه به این مسائل حرکت طبیعی و موزن خود را ادامه می‌دهد، نوسان ذات بازار است، یادمان باشد که بازار در روزهای پیک به بازدهی ۳۰۸ درصدی رسید و در مقابل این بازدهی قابل توجه نیاز به اصلاح دارد و اصلاح و این روند ذات بازار است و ربطی مسائل سیاسی ندارد.

اهمیت بخش خصوصی در مبارزه با قاچاق

■ **ادامه از صفحه یک**

...برای جلوگیری از قاچاق و واردات تکنولوژی به کشور طبقه بندی بازار را انجام دهیم و در جاهای که در کشور تکنولوژی تولید داریم از ظرفیت های خود استفاده کنیم و در جای که تکنولوژی لازم را نداریم از بحث واردات استفاده کنیم که این نمونه را می توانیم در بخش دخانیات کشور به راحتی پیاده کنیم. در بحث واردات تکنولوژی و ورود برخی شرکت های خارجی به کشورمان برای سرمایه گذاری برای تولید نباید صرفا بازار و تولید در اختیار آنها قرار گیرد. باید فضا برای شرکت های داخلی به ویژه کشاورزان امن باشد که در حوزه تولید مواد دخانی متاسفانه در سال های گذشته اینگونه نبوده است. در سال های گذشته در بخش های مختلف تولیدی کیفیت کالاهای تولید داخل به ویژه سیگار بالا رفته و قدرت رقابت پذیری با سایر کالاهای مشابه داخلی پیدا کرده است، می توان با به کارگیری جوانان متخصص در بخش های تولیدی کشور علاوه بر ایجاد اشتغالزایی در شرایط سخت کرونا از ظرفیت های آنها نیز در جهت پیشبرد اهداف استفاده کرد که یکی از جاهای که می توان از جوانان متخصص استفاده کرد بخش دخانیات کشور است.

ضرورت ادامه تحصیل در دوران کرونایی با تغییر نوع آموزش دانشگاه صنعتی شاهرود